RESOLUTIE (EU) 2020/1960 VAN HET EUROPEES PARLEMENT

van 14 mei 2020

met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) voor het begrotingsjaar 2018

HET EUROPEES PARLEMENT,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid voor het begrotingsjaar 2018,

— gezien zijn resolutie van 16 januari 2019 over de toelatingsprocedure van de Unie voor pesticiden ([1]),

— gezien artikel 100 van en bijlage V bij zijn Reglement,

— gezien het advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid,

— gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0068/2020),

A. overwegende dat de definitieve begroting van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid ("de Autoriteit") voor het begrotingsjaar 2018 volgens haar staat van ontvangsten en uitgaven ([2]) 79 183 814,25 EUR bedroeg, wat neerkomt op een lichte stijging van 0,47 % ten opzichte van 2017; overwegende dat de begroting van de Autoriteit voornamelijk wordt gefinancierd met middelen uit de begroting van de Unie ([3]);

B. overwegende dat de Rekenkamer in haar verslag over de jaarrekening van de Autoriteit voor het begrotingsjaar 2018 (hierna "het verslag van de Rekenkamer") verklaart redelijke zekerheid te hebben gekregen dat de jaarrekening van de Autoriteit betrouwbaar is en de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn;

Financieel en begrotingsbeheer

1. merkt met tevredenheid op dat de inspanningen op het gebied van begrotingstoezicht gedurende het begrotingsjaar 2018 hebben geresulteerd in een uitvoeringspercentage van de begroting van 100 %, wat neerkomt op een lichte stijging van 0,02 % ten opzichte van 2017; merkt daarnaast op dat het uitvoeringspercentage van de betalingskredieten 91,31 % bedroeg, een daling van 1 % ten opzichte van 2017;

Functioneren

2. stelt met tevredenheid vast dat de Autoriteit in haar omvattende prestatiegebaseerde beheersaanpak verschillende effect- en resultaten-kernprestatieindicatoren (KPI's) heeft opgenomen om de toegevoegde waarde van haar activiteiten te meten; merkt verder op dat de Autoriteit nog andere KPI's gebruikt om haar begrotingsbeheer te verbeteren;

3. erkent dat 2018 het tweede jaar was van de omvattende prestatiegebaseerde beheersaanpak, van de meting van de prestatie van de Autoriteit op basis van de nieuwe KPI's en van de tenuitvoerlegging van het strategieplan 2020 van de Autoriteit;

4. merkt met tevredenheid op dat de Autoriteit goede resultaten heeft geboekt in termen van naleving van de termijnen voor de wetenschappelijke productie; merkt verder op dat het enige gebied waar slechts 83,6 % van de output op tijd gehaald werd, en dus onder de doelstelling van 90 %, de vertraging beperkt bleef tot enkele deelgebieden met een zeer hoge werkdruk;

5. merkt op dat de Autoriteit, na de externe evaluatie die gestart was in 2017, op haar vergadering in oktober 2018 een reeks aanbevelingen heeft vastgesteld; merkt op dat uit het evaluatieverslag was gebleken dat de Autoriteit op de volgende gebieden vooruitgang had geboekt: nieuwe mechanismen om belanghebbenden meer bij haar werkzaamheden te betrekken, samenwerking met de autoriteiten van de lidstaten en grotere onafhankelijkheid; merkt op dat op de volgende gebieden verbetering mogelijk was: de benadering van de prioritering van middelen door de Autoriteit, de economische zichtbaarheid van haar systeem voor aanwervingsdeskundigen, en de noodzaak om haar communicatiemateriaal beter af te stemmen op de behoeften van de verschillende geadresseerden;

([1]) Aangenomen teksten, P8_TA(2019)0023.
([2]) PB C 202 van 12.6.2018, blz. 1.
([3]) PB C 202 van 12.6.2018, blz. 3.

6. merkt met tevredenheid op dat de Autoriteit middelen en activiteiten deelt met het Europees Agentschap voor chemische stoffen, het Europees Bureau voor de geneesmiddelenbeoordeling en het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding op de gebieden van risicobeoordeling, data en onderzoek; merkt op dat de Autoriteit zijn middelen en activiteiten in steeds sterkere mate deelt met het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek, met name op de gebieden van milieugegevens en kaarten; spoort de Autoriteit ten zeerste aan om actief te zoeken naar verdere en bredere samenwerking met alle agentschappen van de Unie;

7. spoort de Autoriteit ertoe aan haar diensten verder te digitaliseren;

8. is ingenomen met de bijdrage die de Autoriteit levert aan de veiligheid van de voedsel- en voederketen in de Unie, alsook met haar aanzienlijke inspanningen om risicomanagers in de Unie te voorzien van uitgebreid, onafhankelijk en geactualiseerd wetenschappelijk advies over vragen die verband houden met de voedselketen, om het publiek duidelijk voor te lichten over haar output en de informatie waarop deze gebaseerd is, en om samen te werken met belanghebbende partijen en institutionele partners bij de bevordering van de samenhang en het vertrouwen in het voedselveiligheidssysteem van de Unie;

9. benadrukt dat de Autoriteit in 2018 788 vragen heeft afgehandeld door middel van wetenschappelijke adviezen, technische rapporten en ondersteunende publicaties;

10. is van mening dat de Autoriteit bijzondere aandacht moet blijven besteden aan de publieke opinie en zich moet blijven inzetten voor openheid en transparantie; benadrukt in dit verband dat de vastgestelde Verordening (EU) 2019/1381 van het Europees Parlement en de Raad ([4]) de Autoriteit bijkomende taken toekent in verband met de beoordeling van de veiligheid en de communicatie met het brede publiek, en dat de Autoriteit hierdoor bijkomende kosten zal moeten maken;

Personeelsbeleid

11. stelt vast dat de personeelsformatie op 31 december 2018 voor 97,49 % was ingevuld, aangezien 5 ambtenaren en 306 tijdelijke functionarissen waren aangesteld op de 319 posten die in het kader van de begroting van de Unie waren toegestaan (tegenover 323 toegestane posten in 2017); stelt vast dat er in 2018 bovendien 122 arbeidscontractanten en 14 gedetacheerde nationale deskundigen voor de Autoriteit werkten;

12. stelt met bezorgdheid vast dat de Autoriteit, als een van de regelgevende agentschappen van de Unie die belast zijn met de risicobeoordeling van gereguleerde producten, onvoldoende middelen krijgt om haar taken doeltreffend uit te voeren; dringt erop aan dat de Autoriteit voldoende middelen krijgt om haar taken uit te voeren;

13. merkt op dat de Rekenkamer heeft vastgesteld dat agentschappen voor adviesfuncties op het gebied van IT vaak gebruik maken van extern personeel en dat er in die zin sprake is van een horizontale trend; roept ertoe op de afhankelijkheid van externe rekrutering op dit belangrijke en gevoelige gebied zoveel mogelijk te verminderen om potentiële risico's te beperken;

14. merkt op dat de Autoriteit is overgegaan tot invoering van het modelbesluit van de Commissie voor een beleid ter bescherming van de persoonlijke waardigheid en ter voorkoming van intimidatie; wijst er verder op dat zij verplichte opleidingscursussen heeft georganiseerd voor zowel personeel als managers en dat zij vertrouwelijke coaching beschikbaar heeft gestelde, alsmede de publicatie op haar intranet van een verslag over intimidatie, met statistische gegevens en formele procedures voor de periode 2014-2018; verzoekt de Autoriteit verslag uit te brengen aan de kwijtingsautoriteit over de maatregelen die getroffen zijn na het onderzoek naar de gevallen van intimidatie;

15. is van mening dat het genderevenwicht in het hogere management van de Autoriteit bevredigend is, met 40 % mannen en 60 % vrouwen; is echter bezorgd over de geografische onevenwichtigheid in het hogere management omdat er niemand afkomstig is uit de landen die in 2004 tot de Unie zijn toegetreden; verzoekt de Autoriteit voor een beter geografisch evenwicht te zorgen binnen haar hoger management;

16. betreurt met betrekking tot de wachttijd van twee jaar dat het onafhankelijkheidsbeleid van 2017 alleen voorziet in de verplichting om de belangen van deskundigen te controleren voor wat betreft het mandaat van de wetenschappelijke groep waarvoor de deskundige zich kandidaat stelt; dringt erop aan dat het beleid onverwijld wordt aangepast om ervoor te zorgen dat de belangen van de deskundigen worden getoetst aan het volledige takenpakket van de Autoriteit, zoals het Parlement herhaaldelijk heeft gevraagd;

([4]) Verordening (EU) 2019/1381 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende de transparantie en duurzaamheid van de EU-risicobeoordeling in de voedselketen en tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 178/2002, (EG) nr. 1829/2003, (EG) nr. 1831/2003, (EG) nr. 2065/2003, (EG) nr. 1935/2004, (EG) nr. 1331/2008, (EG) nr. 1107/2009 en (EU) 2015/2283 en Richtlijn 2001/18/EG (PB L 231 van 6.9.2019, blz. 1).

17. betreurt dat middelen voor onderzoek die afkomstig zijn van bedrijven die binnen de bevoegdheid van de Autoriteit vallen, niet als relevant worden beschouwd in verband met de wachttijd zolang de bedragen in kwestie niet meer dan 25 % bedragen van de totale onderzoeksbegroting die wordt beheerd door de deskundige en/of diens onderzoeksteam, en dat de drempel wordt toegepast op afzonderlijke bronnen in plaats van alle particuliere bronnen samengenomen; dringt erop aan dat de financieringsdrempel wordt geschrapt uit het onafhankelijkheidsbeleid van de Autoriteit, zoals het Parlement herhaaldelijk heeft gevraagd;

Preventie van en omgang met belangenconflicten en transparantie

18. merkt met bezorgdheid op dat de Autoriteit getroffen is door belangenconflicten en dat uit onderzoek is gebleken dat het aandeel deskundigen dat financiële belangenconflicten heeft varieerde van 59 % in 2013 tot 49 % in 2017; merkt op dat de Rekenkamer heeft vastgesteld dat de onafhankelijkheid van de rekenplichtige moet worden versterkt, maar velt geen oordeel over de onafhankelijkheid van de deskundigen; verzoekt de Autoriteit een strikte wachttijd in acht te nemen ten aanzien van financiële belangenconflicten en duidelijke beleidsrichtsnoeren vast te stellen voor het gebruik van deskundigen, teneinde de wetenschappelijke adviezen van de Autoriteit te behoeden voor ongeoorloofde beïnvloeding;

19. betreurt dat externe deskundigen, zoals hoorzittingsdeskundigen of leden van het adviesforum, contactpunten of wetenschappelijke netwerken, niet gescreend worden op belangenconflicten en dat eventuele belangenconflicten wellicht niet worden opgemerkt;

20. herinnert aan de aanbevelingen in zijn resolutie van 16 januari 2019 over de toelatingsprocedure van de Unie voor pesticiden, en met name zijn verzoek aan de Autoriteit om haar risicocommunicatie te verbeteren, haar begeleidingsdocumenten te actualiseren in overeenstemming met de meest recente ontwikkelingen op alle verschillende terreinen, de gebruikersvriendelijkheid van de op haar website verschafte informatie te verhogen, haar adviezen te publiceren in tijdschriften met peer-review en meer onafhankelijke nationale deskundigen en andere wetenschappers aan te moedigen aan haar werkzaamheden deel te nemen en de deelname van deskundigen met belangenconflicten in alle stadia van het peer-reviewproces uit te sluiten; maakt uit haar antwoord op dat de Autoriteit gevolg heeft gegeven aan verschillende aanbevelingen in de herziene Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad ([5]), met name wat betreft de toegenomen transparantie en toegankelijkere risicocommunicatie;

21. wijst erop dat de Autoriteit op basis van de herziene Verordening (EG) nr. 178/2002 verplicht zal zijn door aanvragers ingediende reguleringsgegevens proactief beschikbaar te stellen in elektronisch formaat om te kunnen worden gedownload, afgedrukt en geraadpleegd; wijst erop dat de Autoriteit zo haar voordeel zal kunnen doen met uitgebreide intercollegiale toetsing door de wetenschappelijke wereld; herinnert eraan dat deze transparantievereiste noodzakelijk is voor onderzoek dat door de sector wordt gefinancierd, maar dat zij niet kan worden gebruikt als argument om gebruik van gegevens door academici te weigeren en een beroep te doen op gegevens die om legitieme redenen vertrouwelijk moeten blijven, zoals persoonlijke medische patiëntendossiers;

Interne controles

22. is verheugd dat in 2018 een fitness-check is uitgevoerd om te beoordelen hoe de anti-fraudestrategie van de Autoriteit in 2019 en in het rapportagejaar moest worden herzien en dat de Autoriteit geen gevallen van vermoedelijke fraude hoefde te melden bij OLAF of de follow-up ervan hoefde te doen;

23. merkt op dat volgens het verslag van de Rekenkamer, de dienst Interne Audit een auditverslag heeft opgesteld "Personeelsbeheer en ethiek bij de EFSA" en dat de Autoriteit een dienovereenkomstig actieplan voorbereidt om op sommige terreinen verbeteringen aan te brengen; verzoekt de Autoriteit de kwijtingsautoriteit mee te delen welke maatregelen in dit verband zijn genomen;

24. vraagt de Autoriteit zich te richten op de verspreiding van de resultaten van zijn onderzoek onder het publiek en contact te leggen met het publiek via sociale en andere media;

25. verwijst voor andere, horizontale opmerkingen bij zijn kwijtingsbesluit naar zijn resolutie van 14 mei 2020 ([6]) over het functioneren en het financiële beheer van en de controle op agentschappen.

([5]) Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden (PB L 31 van 1.2.2002, blz. 1).

([6]) Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0121.